

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

examinînd cererea de revizuire înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „SB-Fainex” în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „SB-Fainex” împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 și Moroga Ion privind recunoașterea valabilității tranzacției și obligarea transmițerii imobilelor și cererea reconvențională a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 privind declararea nulității tranzacțiilor, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2015,

C O N S T A T Ă :

La 11.02.2014, reclamantul SRL „SB-Fainex” a depus cerere de chemare împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 (CCL-312) și Moroga Ion cu privire la recunoașterea valabilității tranzacției și obligarea la transmiterea imobilelor.

Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 16 aprilie 2013, Moroga Ion Petru a fost atras în proces în calitate de copîrît pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „SB-Fainex” împotriva CCL-312 privind recunoașterea dreptului de proprietate și recunoașterea valabilității tranzacției.

CCL-312 a înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „SB-Fainex” privind declararea nulității tranzacției.

Prin hotărîrea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013, acțiunea înaintată de către SRL „SB-Fainex” a fost admisă. S-a recunoscut valabilă tranzacția de împăcare din 20.10.2009, încheiată între CCL-312 și SRL „SB-Fainex”; s-a obligat CCL-312 să transmită în proprietatea SRL „SB-Fainex” următoarele bunuri imobile: încăperea de subsol cu suprafața de 160 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/1; încăperea de subsol cu suprafața de 319,9 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/6; încăperea de subsol cu suprafața de 319,9 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/7; s-a încuviințat înregistrarea în Registrul bunurilor

imobile a dreptului de proprietate a SRL „SB-Fainex” asupra următoarelor bunuri imobile: încăperea de subsol cu suprafața de 160 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/1; încăperea de subsol cu suprafața de 319,9 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/6; încăperea de subsol cu suprafața de 319,9 m² din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/7; s-a încasat de la CCL-312 în beneficiul SRL „SB-Fainex” cheltuielile de judecată sub formă de taxa de stat în mărime de 3 000 lei. Cererea reconvențională a CCL-312 a fost respinsă ca neîntemeiată; s-a încasat de la CCL-312 în beneficiul statului taxa de stat neachitată în mărime de 47 000 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013, CCL-312 și Moroga Ion au contestat-o cu cereri de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014, au fost respinse apelurile declarate de CCL-312 și Moroga Ion și menținută hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 18.12.2014 și 09.02.2015, CCL-312 a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 și a hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013 și emiterea unei hotărîri noi de respingere a acțiunii înaintate de SRL „SB-Fainex” și admitere a acțiunii reconvenționale.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2015, a fost admis recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 312, casată hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013 și decizia Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 și a fost emisă o hotărîre nouă, după cum urmează:

A fost respinsă acțiunea înaintată de SRL „SB-Fainex” împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 și Moroga Ion privind recunoașterea valabilității tranzacției de împăcare din 20.10.2009, obligarea Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 să transmită în proprietatea SRL „SB-Fainex” următoarele bunuri imobile: încăperea de subsol din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/1, cu suprafața totală de 160 m²; încăperea de subsol din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/6, cu suprafața totală de 319,9 m²; încăperea de subsol din mun. Chișinău, str. Ceucari, 5/7, cu suprafața totală de 319,9 m²; încuviințarea înregistrării dreptului de proprietate a SRL „SB-Fainex” asupra bunurilor imobile nominalizate.

A fost admisă acțiunea reconvențională a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 împotriva SRL „SB-Fainex” privind declararea nulității tranzacției de împăcare din 20.10.2009, încheiate între SRL „SB-Fainex” și CCL-312 și s-a declarat nulă tranzacția de împăcare din 20.10.2009, încheiate între SRL „SB-Fainex” și Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 312.

La 11 februarie 2016, SRL „SB-Fainex” a înaintat cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2015, solicitînd admiterea acesteia, casarea deciziei revizuite, cu menținerea în vigoare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 decembrie 2014 și a hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 noiembrie 2013, invocînd ca temei de revizuire, lit. b) a art. 449 CPC - i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii, care nu i-au fost și nu i-au putut fi cunoscute anterior.

Drept circumstanțe noi revizuentul a invocat ilegalitatea Statutului Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312, menționînd că, acesta eronat a

fost admis ca probă care a stat la baza mai multor constatări și concluzii cu privire la fondul cauzei realizate de instanța de recurs în decizia sa din 25 martie 2015.

Examinând motivele invocate de revizuent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează să fie respinsă ca inadmisibilă, pornind de la următoarele.

În conformitate cu lit. a) alin. (1) art. 453 CPC al RM, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente, prevăzute de lege ca temeiuri, care sunt esențiale pentru relațiile în litigiu și de natură să influențeze soluția adoptată.

Drept temeiuri pentru revizuirea unei hotărâri irevocabile, de către legislator sunt definite cele conținute în art. 449 CPC și ele sunt indicate exhaustiv.

Pornind de la aceste cerințe, Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri date de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, intră în posesia unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării în instanța de fond, dat fiind că instanța de recurs verifică corectitudinea aplicării și interpretării de către prima instanță a normelor de drept material și procesual, în limitele materialelor din dosar și în limitele recursului declarat. Or, nu poate fi revizuită o hotărâre care elucidează o anumită situație de fapt, asupra căreia s-a pronunțat instanța de fond, prin prisma unui temei care caracterizează o altă situație.

Din textul cererii de revizuire, înaintate la 11.02.2016, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 25.03.2015 și temei de revizuire invocă lit. b) art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul pe temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate în fața instanței prin prezentarea unor probe concludente.

Legea, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze

că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărîrii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărîrii. Faptele noi apărute după darea hotărîrii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

La caz, revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire.

Or, circumstanța pe care a invocat-o revizuentul ca fiind nouă, respectiv ilegalitatea Statutului Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312, nu constituie temei de declarare a revizuirii, prevăzut la lit. b) art. 449 CPC, deoarece nu întrunește condițiile impuse de legiuitor pentru admiterea lui.

Astfel, invocarea ilegalității Statutului Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312, nu se încadrează în temeiul invocat, deoarece acesta a fost aprobat de Camera Înregistrării de Stat încă la data de 03.07.2003 or, această circumstanță a existat anterior și revizuentul a avut posibilitatea de a o cunoaște.

Respectiv, afirmațiile revizuentului se referă la anumite aspecte, ce țin de dezacordul cu constatările, concluziile și aprecierile instanței de recurs realizate în timpul judecării anterioare a pricinii.

Astfel, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat alte înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Prin cererea – obiectul prezentei ședințe, revizuentul nu a prezentat nici unul din temeiurile conținute în norma indicată.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova). Din considerentele menționate Colegiul consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „SB-Fainex” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 25 martie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „SB-Fainex” împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 și Moroga Ion privind recunoașterea valabilității tranzacției și obligarea transmiterii imobilelor și cererea reconvențională a Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 312 privind declararea nulității tranzacțiilor.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea